

חשיבות שימור בריכות החורף - ההיבט החינוכי

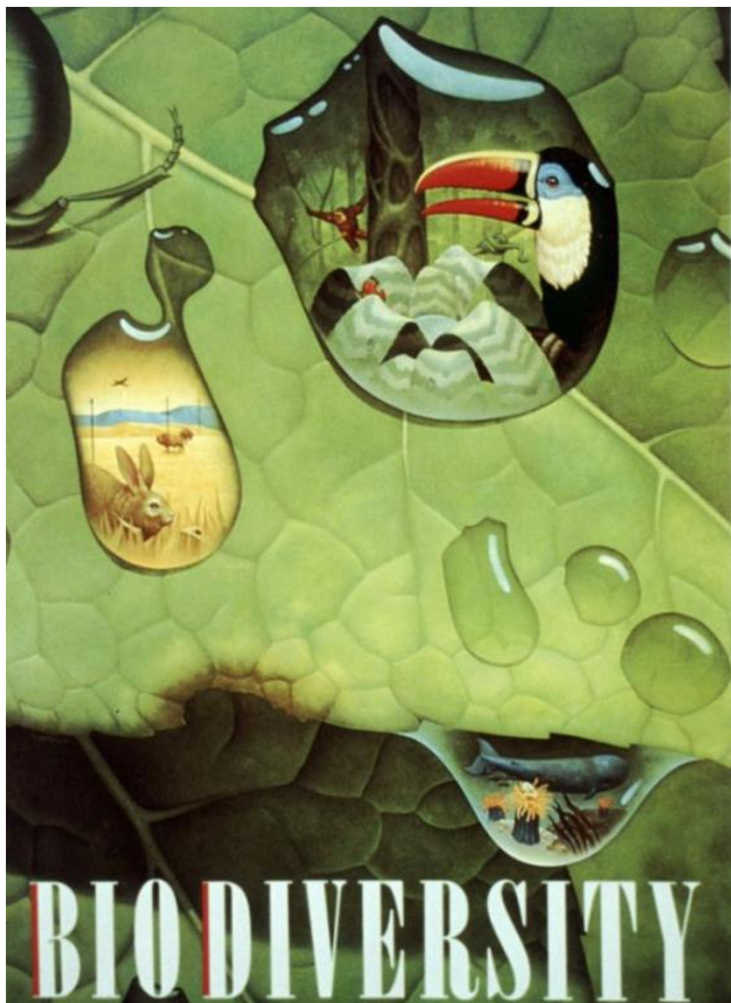
ד"ר יעל גבריאלי
קמפוס טבע, אוניברסיטת תל אביב

הרצאה ביום עיון בריכות חורף בישראל:
חשיבות ואתגר השימור מידע לקובעי מדיניות ולמנהלי שטח
הרצליה, 2010

שלולית החורף בנתניה ינואר 2008
מקור: ויקיפדיה, ערך שלולית חורף

תחושת משבר בקרב אקולוגים

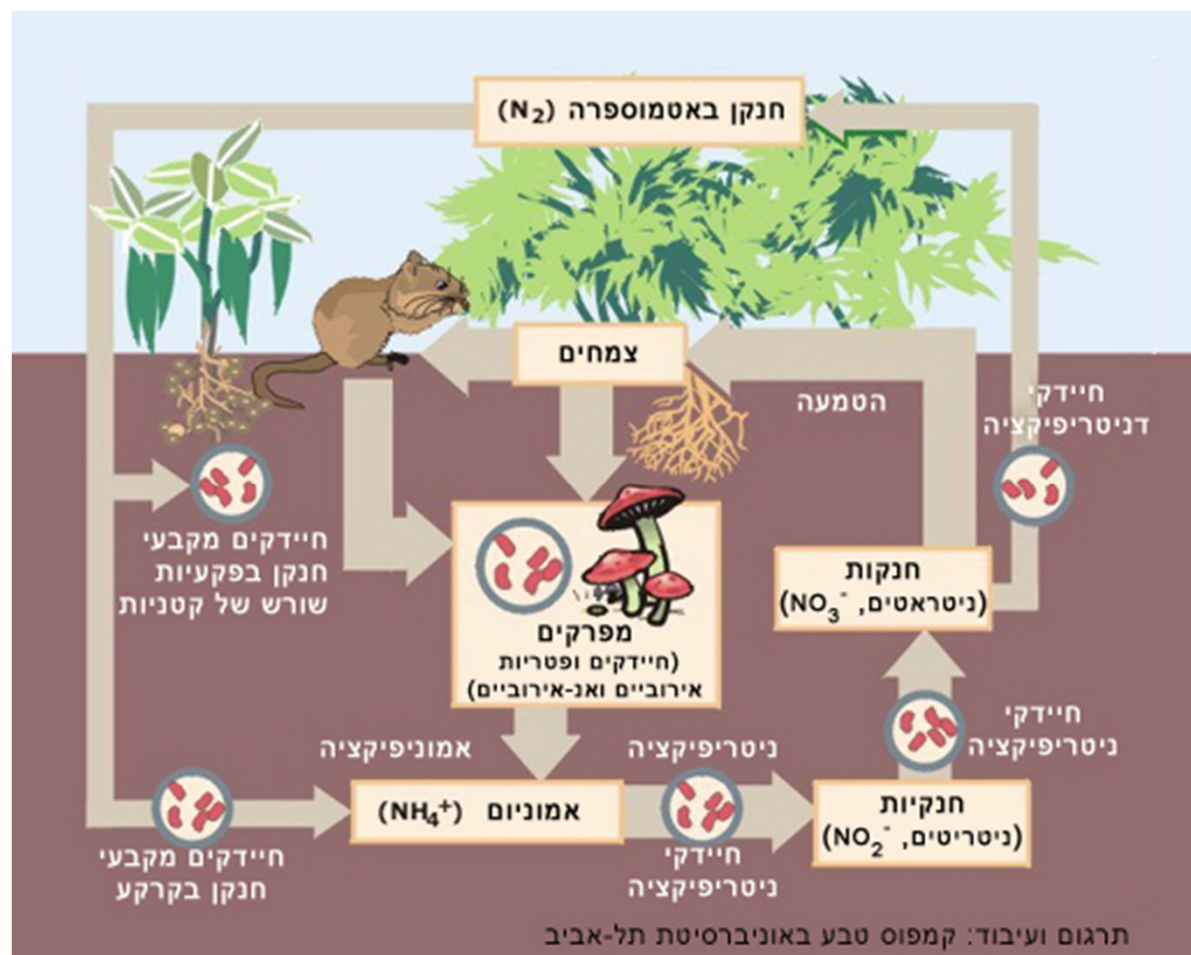

1986 - הולדת המונח
"מגוון ביולוגי"

המטרה – יצירת "מותג"
שישווק את הצורך לשימור
משאבי הטבע:

– בראייה מערכתית
– ובהדגשת השירותים לאדם

'המגוון הביולוגי' – תפיסת עולם חדשה ביחס לטבע

מדגיש את חשיבות:

- כל היצורים; 🌿
- התהליכים הביולוגיים שיצורים אלו מקיימים יחד; 🌿
- שירותי המערכות האקולוגיות שהם יוצרים. 🌿
- המגוון הביולוגי הוא התשתית לחיים על פני כדור הארץ! 🌿

בריכות החורף הם תשתית חינוכית לקידום החינוך להגנת המגוון הביולוגי

ילדים ובני נוער בסדנת מחקר "בריכות חורף" בקמפוס טבע. צילום: קמפוס טבע

חקר מקווי מים קטנים תרם להתפתחות תפיסת המערכת האקולוגית

1935 - הולדת המושג 'מערכת אקולוגית' 🌿

– מערכת אקולוגית היא המכלול של מגוון המינים
והסביבה הפיזית שבה הם חיים;

– אופי המערכת האקולוגית מעוצב על ידי יחסי
הגומלין בין הגורמים הביוטיים והא-ביוטיים;

– מערכת אקולוגית יכולה להיות גדולה כמו מדבר
הסהרה או קטנה כמו השטח שמתחת לאבן.

חקר מקווי מים קטנים תרם להתפתחות תפיסת המערכת האקולוגית

1935 - הולדת המושג 'מערכת אקולוגית' 🍃

1941 - יישום המושג בפעם הראשונה 🍃

במחקר על אגם קטן

– הבנת תהליכי השינוי במערכת

cedar bog

<http://www.cedarcreek.umn.edu/habitats/images/CedarBogLake.shtml>

קמפוס טבע אוניברסיטת תל-אביב

מקווי מים קטנים הם מודל מצוין ללימוד התפיסה של 'מערכת אקולוגית'

ניתן לשרטט את גבולותיהם 🌿

ניתן לבדל אותם מסביבתם במאפיינים הא-ביוטיים
והביוטיים

צילום: לירון גורן

בריכות חורף כסביבת לימוד

בריכות חורף מחדדות את ההבנה של המערכת האקולוגית. העונתיות ממחישה את:

- הדינמיות והשינוי
- יחסי הגומלין

בריכת המחסנים ליד חדרה
צילום: גיל וויזן

בריכות חורף כסביבת לימוד

בריכות חורף מחדדות את ההבנה של המערכת האקולוגית. העונתיות ממחישה את:

– הדינמיות והשינוי

– יחסי הגומלין

ייצוג גבוה לקבוצות מינים "אחרות"

צילומים: משמאל Warren Photographic,
מימין לירון גורן

חווית הלימוד בבריכות החורף

ואוו!
כמה יצורים
חיים יש פה!!!

חינוך מדעי 🌱

– גילוי ופליאה: בוך ומים
עכורים מתגלים כסביבת
חיים עשירה ומרתקת

ילדים ובני נוער בסדנת מחקר "בריכות
חורף" בקמפוס טבע. צילום: קמפוס טבע

קמפוס טבע אוניברסיטת תל-אביב

חווית הלימוד בבריכות החורף

כיצד ללמוד מתוך
התנסות במחקר
מדעי, במיוחד
בחוץ...

חינוך מדעי 🍌

– גילוי ופליאה

– לימוד בתהליך חקר

– מחקר שדה

חווית הלימוד בבריכות החורף

סוף סוף אנחנו מבינים
את המשמעות של יחסי
טורף נטרף, שינוי
אוכלוסיות, מאוון
ביוגיאוג'י...

חינוך מדעי 🌱

- גילוי ופליאה
- לימוד בתהליך חקר
- מחקר שדה
- מושגים מופשטים מקבלים
המחשה

חווית הלימוד בבריכות החורף

חינוך אקולוגי-סביבתי 🌿

- היכרות עם מגוון יצורים קטנים וקטנים יותר
- הפניית תשומת הלב למערכת אקולוגית ייחודית הנמצאת תחת איום קיומי

חינוך מדעי 🌿

ברכות חורף הינן תשתית
מצוינת לחינוך להגנה על
המגוון הביולוגי!

תודה על ההקשבה!